

2016. június 23.

Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

MGYOSZ

Az MGYOSZ javaslatai a kritikussá váló magyarországi munkaerőhiány kezelésére

Helyzet:

- A demográfiai korfa alakulása miatt a munkaerőpiacra belépő új generációk sokkal kisebb létszámúak, mint az onnan kilépők (születésszám 1953-ban 206 ezer, 1998-ban 124 ezer). Ez a tendencia a következő években is determinált.
- A munkavállalási célú elvándorlás gyorsul, a fiatal generációk országok közötti mobilitási hajlandósága jelentősen megnőtt, a külföldön dolgozó magyarok létszáma több százezerre tehető. A külföldi munkavállalás erőteljesebben érinti a szakképzett és az egyetemi végzettséggel rendelkezőket.
- A gazdaság elmúlt években megindult bővülése új munkaerő szükségletet indukál.
- Hatékonyság szempontjából a magyar vállalkozások jelentős része nemzetközileg nem versenyképes, az alacsony technológiai színvonal és munkaszervezés miatt munkaerőigényük túlzott.
- A fenti okok miatt egyre több cég és ágazat szembesül a szakképzett munkaerő hiányával, egyes ágazatokat ez kiemelten sújt (idegenforgalom, vendéglátás, IT, építőipar, stb.).
- Az álláskeresők száma jelentősen csökkent, és ezek jelentős hányada (több mint 40%-a) képzettséggel nem rendelkező állástalan, versenyszférában nem vagy nagyon nehezen alkalmazható, ráadásul helyzetük csak lassan alakítható.
- Magyarország nem célországa a harmadik országból érkező munkavállalási célú migrációnak. (A magasan képzett, harmadik országból érkező munkavállalók foglalkoztatására kiadott, ún. kék kártyák száma Magyarországon, éves szinten nem éri el a 10 darabot.)
- Az országon belüli mobilitás elmarad a kívánatostól.
- A rendelkezésre álló munkaerő minősége romló tendenciát mutat. Az iskolából kikerülő korosztályoknál a tanulás és a teljesítmény lényegesen kisebb értéket képvisel. Ezt jól illusztrálja a Pisa felmérések romló eredménye is. A digitális írástudás mérés során 34-ből 30. a magyarok. Olvasásban, írásban és matematikában is az OECD átlag alatt teljesítettek a magyar gyerekek.

Rövid távú cél

A demográfiai trendek eredményeként a munkaerőhiánnyal a következő években elkerülhetetlenül számolni kell. Reális célként ennek mérséklését, a trendek megállítását, lassú megfordítását lehet kitűzni. Az átmeneti időben pedig minden lehetséges módon kezelni kell a munkaerőhiányt annak érdekében, hogy az elmúlt években elindult gazdasági növekedés folytatódhasson, a gazdaság működőképes maradjon.

Eszközök:

- célzottan kell keresni, és kormányzati program szükséges a kulturálisan beilleszthető, szakképzett munkaerő bevonására (például Lengyelországban 1 millió ukrán dolgozik, ez népességarányosan nálunk 250 ezer munkavállaló lenne),
- a bérszínvonal, a reálbérek differenciált emelése összhangban a vállalkozások jövedelemtermelő képességével, jogszabályi beavatkozás helyett tárgyalásos úton, illetve munkáltatói döntésekkel,
- a munkáltatói terhek csökkentése annak érdekében, hogy a rosszabb helyzetben lévő vállalkozások is képesek legyenek a béremelésre,
- a közmunka programban foglalkoztatottak egy részének átsegítése a versenyszférába, a belföldi mobilitás élénkítése közlekedési és lakhatási támogatások, juttatások növelése révén
- a költségvetési szférában dolgozók részarányának csökkentése,
- aktív munkaerőpiaci eszközök között nagyobb arányban jelenjen meg a képzés, közmunkások képzése a vállalati szféra által meghatározott kimeneti paraméterekkel, és az ennek elérését motiváló rendszerekkel a képzők és a hallgatók irányában,
- a vállalati hatékonyság és ezzel a munkaerő kereslet csökkentése érdekében a hatékonyságnövelő és munkaerő kiváltó vállalati beruházások fokozott támogatása EU-s források bevonásával, adókedvezményekkel és célzott központi fejlesztési programokkal.

Hosszú távú cél

A magyarországi munkaerő kínálat és kereslet egyensúlyának helyreállítása, a gazdaság bővüléséhez és a megfelelő kapacitások kihasználásához szükséges munkaerő biztosítása. A minőségi munkaerő biztosításának, a magyar vállalkozók nemzetközi versenyképességének javítása, a belső munkaerő tartalékok feltárása a versenyszféra számára.

Eszközök:

- a népesség és ezzel a munkaerő forrás folyamatos csökkenésének megállítása,
- a demográfiailag növekvő részarányú és alacsony foglalkoztatási rátájú roma népesség társadalmi felzárkóztató programjának kidolgozása és osztársadalmi összefogással történő megvalósítása,
- a hátrányos helyzetű rétegek hatékony integrálása, az általános képzettségi szint javítása, újragondolt, kompetencia alapú általános iskolai képzés a 4K előtérbe helyezése (kreativitás,

kommunikáció, kooperáció, kritikai gondolkodás), az aktív munkaerő-piaci eszközök között nagyobb arányban jelenjen meg a képzés,

- Az nettó elvándorlás mérséklése, megállítása, ennek kulcselemei:
  - tisztességes megélhetést nyújtó munkahely
  - lakáshoz jutás megkönnyítése
  - általános közérzet és pozitív jövőkép
- a fiatal és idősebb korosztályokban a munkavállalási ráta további növelése,
- a duális szakképzés kiterjesztése a munkáltatók fokozottabb bevonásával, ösztönzésével,
- a belföldi mobilitás élénkítése: lakáshoz jutás elősegítése bérház/bérlakás programon keresztül

Valamennyi felsorolt cél megvalósításához szükségesnek tartjuk a hatékonyabb és élénkebb együttműködést a kormányzat és a piac szereplői között, minden foglalkoztatást érintő és oktatási/szakképzési kérdésben a VKF keretei között, annak alapszabályának megfelelően. Mindezekben az MGYOSZ, mint a vállalkozások meghatározó súlyú érdekképviselője továbbra is kész aktívan közreműködni.

AZ MGYOSZ-ról:

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége 1902-ben alakult. A versenyszféra több mint 60%-át képviseli mind a befektetett tőke, mind a forgalom és a munkavállalók számát tekintve. 6000 közép- és nagyvállalatot, 51 szakmai és 15 megyei-regionális szövetséget tömörít. Az MGYOSZ 2004 óta tagja az 1958-ban alakult BUSINESSEUROPE-nak.

A BUSINESSEUROPE Európa legbefolyásosabb munkaadói érdekképviselői szervezeteként 35 ország 41 munkaadói szövetségét tömöríti, és 25 multinacionális vállalat is közvetlen tagja. A csúcsszervezet által képviselt 20 millió kis-, közép- és nagyvállalat összesen 120 millió embernek ad munkát az Unióban.